

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. De Materia Sacramenti Evcharistiæ; ubi præcipuè de Pane.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

mirum Corpore & Sanguine Christi; ergo jam non est unum unitate indivisibilitatis (cum possit dividi in duas partes) sed tantum unum unitate integritatis, quatenus ambæ partes integrant & perficiunt unum totale Sacramentum Eucharistia. Accedit optima hujus congruentia: quia Sacramentum Eucharistia est à Christo institutum per modum spiritualis Convivij, ad significandam completam nutritionem spiritualem animæ: convivium autem non nisi ex duobus, cibo videlicet & potu, unam totalem refectioem constituentibus perficitur, nec tamen idcirco duplex convivium appellatur.

7. CONCL. V. Nihilominus Eucharistia non est unum, idemque numero Sacramentum in toto terrarum orbe, sed multiplicatur numero juxta multiplicationem ac pluralitatem numericam specierum consecratarum. Ita Mastrius 4. disp. 3. n. 63. & seqq. ac Scotista passim, contra nonnullos alios. Ratio est: quia Sacramentum Eucharistia non est solum Corpus & Sanguis Christi (quod utique est unum, idemque numero) sed ipsæ species consecratae, quatenus sunt signum sensibile Corporis & Sanguinis Christi realiter sub ipsis contenti, sunt Sacramentum Eucharistia: atqui species panis, & vini consecratae, multiplicantur numero; ergo etiam numero multiplicatur ipsum Sacramentum Eucharistia, utpote in dictis speciebus consecratis consistens. Verum de hoc plura in Theologia Speculativa.

Multiplicatur numero juxta multiplicationem specierum consecratarum.

QUÆSTIO II.

De Materia Sacramenti Eucharistia; ubi præcipue de Pane.

8. **A**dvertendum quod communiter Materia Sacramenti Eucharistia dicatur esse panis triticus, ac vinum de vite; Forma autem ipsius dicatur esse verba Salvatoris, quibus hoc conficitur Sacramentum, prout loquitur Concilium Florentinum in Decreto Unionis. Nihilominus hic loquendi modus nonnullam patitur instantiam, ac proinde est in recto sensu intelligendus: cum enim Sanctissimum hoc Sacramentum sit permanentes, & in facto consistens; verba autem citò transeant post sui prolationem; ipsaque substantia panis & vini, mox in instanti peractæ Consecrationis, convertatur realiter in Corpus & Sanguinem Christi: patet, quod neutra earum possit esse triticæ

Materia & Forma Eucharistia, quæ communiter dicatur? Instantia contra hoc.

A a a a a

lo.

loquendo materia & forma Sacramenti Evcharistiæ, utpote cum hoc Sacramentum in facto esse consistat, atque permaneat, illis non amplius existentibus.

Explicatur
communis
ille modus
loquendi.

9. Cæterum propter communem loquendi modum tum SS. Patrum, tum Conciliorum, omnino in aliquo bono & recto sensu concedendum est, quod panis & vinum sint materia, verba autem Consecrationis sint forma hujus Sacramenti; idque variè potest intelligi. Primò causativè, quatenus ex pane & vino, tanquam ex materia debita, per legitimam formæ Consecrationis pronuntiationem conficitur hoc Sacramentum. Secundò, quatenus sunt materia & forma Evcharistiæ, ut in fieri consideratur, hoc est, ipsius Consecrationis Evcharistiæ: unde & panis, ac vinum, solet dici à Theologis *materia ex qua*, id est, talis materia, ex qua conficitur Eucharistia; quo modo etiam verba Consecrationis dicuntur forma Evcharistiæ, in quantum per ea, veluti per formam, conficitur hoc Sanctissimum Sacramentum. Et in hoc sensu sumendo materiam & formam Evcharistiæ, in præsentia ac subsequenti Quæstione dicetur de Materia, ex qua conficiendum est istud Sacramentum; de Forma verò tractabitur *Quæst. V.*

Materia
Consecra-
tionis Ev-
charistiæ,
quæ?

10. CONCL. I. Materia Consecrationis Evcharistiæ est panis triticeus, ac vinum de vite. Ita omnes Catholici: idque constat ex facto Christi, in prædictis materijs tempore ultimæ Coenæ conficientis hoc Sacramentum; tum ex varijs Concilijs, præsertim autem ex Florentino in Decreto Unionis, ubi ait: *Tertium est Evcharistia Sacramentum, cujus materia panis triticeus, & vinum de vite.* Accedit congruentia optima: quia hæc duo sunt aptissima ad integram refecionem animæ significandam; simulque solus panis triticeus, absolute dicitur panis, & communiter adhiberi solet ad reficiendas vires corporis.

Panis triti-
ceus, &

11. Quæres autem, quid intelligatur per Panem triticeum, seu qualis panis esse debeat, vel sufficere possit pro materia Consecrationis? Resp. I. Generaliter loquendo, ac in praxi, illud frumenti genus adhibendum est pro materia Consecrationis Evcharistiæ, quod in quavis regione à peritis certò censetur esse Triticum: quale apud nos indubitatè est illud frumenti genus, quod vulgò vocatur *Waisgen*.

Triticum,
quid?

12. Resp. II. Absolute loquendo, & quantum sufficit ad valorem Consecrationis; per Triticum hic intelligere possumus omne illud frumentum, ex quo potest fieri panis-ufitatus; id est, talis,

talis, qui simpliciter, & sine addito vocatur panis, & communiter inter homines pro refectioe virium adhiberi solet. Unde nomine Tritici, etiam intelligitur Siligo nostra (Korn/ oder Roggen) & quidquid in frumentorum genere melius est hac nostra Siligine ad panem conficiendum, ut zea (vulgò, ein Kern / vel Dinkelstorn) & hujusmodi.

13. Cæterum licet à plerisque admittatur, Siligineam farinam (Roggenmehl) sufficere ad valorem Sacramenti, attamen peccaret, qui adhiberet eam præ Triticea, vel alia æquivalenti: decet enim, candidam esse materiam Eucharistiæ, qualis non est Siliginea, quamvis ex ea panis communiter inter homines usitatus confici soleat.

Quid de Siligine?

14. Excluditur ergo à ratione materiæ sufficientis ad Consecrationem Eucharistiæ, panis ex hordeo, & avena; prout notant Bonacina *disp. 2. de Eucharistia, quest. 2. punct. 1.* Lugo, Herrinx, Sannig, & alij communiter, contra Gabrielem, & Cajetanum. Siquidem panis ex hordeo, vel avenâ, non dicitur absolute panis, sed solum cum addito, panis hordeaceus, avenaceus: neque talis panis communiter usitatus est inter homines ad restaurandas vires, licet à pauperibus, atque egestate laborantibus, nunquam adhibeatur ad pellendam mortem. Insuper insufficientis ad Consecrationem est panis ex leguminibus, amygdalis, saccaro, & alijs hujusmodi rebus confectus; cum pariter non sit panis triticeus, nec simpliciter appelletur panis, sed solum cum limitatione, panis amygdalinus, &c. Atque hinc Rubricæ Missalis, tit. *De defectu panis, n. 1.* rectè observant: *Si panis non sit triticeus, vel si triticeus, admixtus sit granis alterius generis in tanta quantitate, ut non maneat panis triticeus, vel sit aliqui corruptus; non conficitur Sacramentum.*

Panis ex hordeo, avenâ,

Amygdalis, vel saccaro &c. an sit materia Consecrationis?

15. CONCL. II. Ut panis triticeus sit materia apta Consecrationis, debet ipse confectus esse ex aqua naturali, atque igne decoctus: unde panis ex aqua rosacea confectus, item panis ex oleo, lacte, butyro coagulatus &c. aut materia cruda panis, quæ dicitur pasta (vulgò, ein Teig) non est materia sufficiens Consecrationis. Ita communior Theologorum, contra Cajeranum, qui affirmat, panem ex aqua rosacea confectum esse materiam sufficientem Consecrationis: & hinc Rubricæ Missalis *loc. cit. n. 2.* Panem confectum ex aqua rosacea, vel alterius distillationis, vocant materiam dubiam Consecrationis. Ratio Conclusionis est: quia panis communis, & usitatus inter homines, solet fieri

Panis triticeus, ut possit consecrari, quomodo conficiendus?

duntaxat ex farina triticea, & aqua naturali; simulque massa farinacea ex oleo, vel butyro coagulata, potius est placenta, quam panis.

An requiratur azimus, vel fermentatus?

16. CONCL. III. Quamvis ad valorem Eucharistiæ quilibet panis triticeus, sive azimus, sive fermentatus sufficiat; loquendo tamen de necessitate præcepti, tenentur Latini consecrare in pane azimo, & Græci in fermentato. Ita communis, estque definitum in Concilio Florentino.

Quid de Græcis inter Latinos peregrinantibus?

17. Facendum tamen, si Græci inter Latinos peregrinentur, posse & ipsos: sicubi propriam Ecclesiam proprijs institutis permittit Superiorum viventem non habent, in azimo celebrare, atque Ecclesiæ Latinæ, in qua peregrinantur, se conformare; quamvis ad hoc per se loquendo non teneantur, sed licetè nihilominus Ecclesiæ suæ ritum & consuetudinem retinere possint: & idem vicissim dicendum de Latinis inter Græcos peregrinantibus. Ratio hujus, inter Theologos satis receptæ sententiæ, est: quia quilibet peregrinus potest se licetè conformare particularibus Institutis cujusque Ecclesiæ, per quam transit, licet per se loquendo (id est, secluso contemptu, & scandalo) ad id non teneatur.

QUÆSTIO III.

De Vino, seu materiâ Consecrationis Calicis.

vinum, ut sit materia Consecrationis, quale?

18. CONCL. I. Per *Vinum de vite*, quod est materia apta Consecrationis Calicis, intelligitur illud, quod de uvis maturis expressum est, qualiscunque tandem speciei vel coloris existat, dummodò sit verum vinum de uvis maturis expressum. Ita certa, & unanimis omnium Catholicorum.

Uva non potest consecrari,

19. Dicitur I. *Vinum de uvis expressum*. Quamdiu enim liquor vini adhuc intra uvam est inclusus, magis habet rationem comestibilis, quam potabilis: ac proinde uva, seu vinum intra uvam, non est materia apta Consecrationis, ut omnes fatentur.

Nec acetum, vinum adustum, aut lacrymæ Vitis.

20. Dicitur II. *De uvis maturis*. Nam, si uvæ sint penitus immaturæ, sicut liquor ex illis expressus non est verum vinum, sed potius acetum, ita nec potest esse materia sufficiens Consecrationis. Et ob eandem rationem etiam alij liquores, qui non habent rationem vini, consecrari nequeunt; ut sunt lacrymæ vitis, acetum, vinum adustum; non obstante, quòd tales liquores de